

Werkblad 8

Personages in voorleesverhalen.

Wanneer in een verhaal de personages in de directe rede spreken, ontstaat er in het verhaal een soort toneelvoorstelling. Uit de intonatie moet dan blijken met welke intentie of emotie gesproken wordt. (Soms staat er dan ook een emotie genoemd. B.v. "Zo, zo, sprak hij sarcastisch).

Bij het lezen creëert iedereen een eigen voorstelling van de persoon, (zo iemand als de buurman) maar bij voorlezen moet de voorlezer dat bewust voor de toehoorder bepalen. Zo'n figuur moet vervolgens gedurende het verhaal consistent blijven. Het is dan ook verstandig om je vooraf zo'n personage te verdiepen. Wanneer je het personage beter kent, kun je door zijn of haar ogen gaan kijken naar de dialogen in het verhaal. Die voorbereiding bestaat uit drie stappen:

1. Het verhaal.

Lees het verhaal door en maak vervolgens een lijst van personages die in het verhaal voorkomen. Een personage hoeft daarbij niet hetzelfde te zijn als een persoon. Een personage kan ook een dier of een 'levend' ding zijn.

- Kies uit de lijst die is ontstaan één personage uit.

2. Het personage.

Verdiep je in het uitgekozen personage. Je kunt dat doen door jezelf af te vragen wat voor iemand dat is. Het invullen van de volgende lijst kan je daarbij helpen.

Fysieke factoren.

- . Naam
- . Leeftijd
- . geslacht
- . gewicht
- . postuur
- . uiterlijke verschijning
- . kleding
- . gebreken

Maatschappelijke factoren

- . opleiding
- . beroep
- . inkomen
- . sociaal milieu
- . werk
- . woonsituatie

- . burgerlijke staat
- . familie
- . vriendenkring
- . politieke overtuiging
- . geloof

Karakterfactoren

- . persoonlijke ambities
- . verlangens
- . eigenschappen (pos/neg)
- . introvert/extravert
- . stokpaardjes
- . talenten
- . frustraties
- . fobieën
- . principes
- . teleurstellingen

3. Het perspectief.

Nu je het personage beter kent kijk je opnieuw naar het verhaal. Hoe verhoudt het personage zich tot de gebeurtenis(sen) in het verhaal.

- Kijk daarvoor aan de hand van de volgende vragen naar het verhaal:
 - . Wat is de rol van het personage in het verhaal
 - . Beschrijf de houding ten opzichte van andere personages.
 - . Beschrijf de gevoelens van het personage in het verhaal.

- Bepaal de (algemene of grond)intonatie die het personage in het verhaal krijgt. (vastbesloten, aarzelend, vriendelijk, overtuigend e.t.c.)

Na deze voorbereiding kun je de andere personages uitwerken.

Natuurlijk zijn niet alle personages even belangrijk. Begin met de hoofdfiguren, en werk daarna aan de nevenfiguren. Eén dimensionale personages, (de tramconductor die alleen maar “môge” bromt bijvoorbeeld) kunnen gewoon met je eigen stem en kleuring geïntoneerd worden.